

Kod ucznia

KONKURS Z HISTORII

WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO KURATORA OŚWIATY DLA UCZNIÓW SZKÓŁ PODSTAWOWYCH ETAP WOJEWÓDZKI ROK SZKOLNY 2023/2024

Szanowny Uczniu!

Witaj na etapie wojewódzkim Konkursu z Historii.

Zanim rozpoczniesz rozwiązywać test, przeczytaj uważnie instrukcję.

1. Arkusz liczy 11 stron i zawiera 25 zadań.
2. Przed rozpoczęciem pracy sprawdź, czy Twój test jest kompletny. Jeżeli zauważysz usterki, zgłoś je Komisji Konkursowej.
3. Zadania czytaj uważnie.
4. Odpowiedzi wpisuj czarnym lub niebieskim długopisem.
5. Dbaj o czytelność pisma i precyzję odpowiedzi.
6. Błędnie zamalowaną kratkę otocz kółkiem.
7. Nie używaj korektora. Jeśli się pomylisz, przekreśl błędną odpowiedź i wpisz poprawną.

Powodzenia!

Czas pracy: 90 minut

Liczba punktów możliwych do uzyskania: 40

Zadanie 1. Podkreśl 4 pojęcia związane z wierzeniami Egipcjan. /0-1/

Księga Umarłych, Izyda, synagoga, Dekalog, politeizm, Ozyrys, Synaj, Jahwe

Zadanie 2. Który przedmiot związany jest z judaizmem? Uzasadnij swój wybór. /0-1/

<https://pl.wikipedia.org/>

A

<http://www.kocidom.waw.pl>

B

<https://pl.wikipedia.org/>

C

Litera oznaczająca przedmiot- .....

Uzasadnienie - .....

Zadanie 3. Rozstrzygnij, czy ilustracja i tekst zamieszczone poniżej związane są z tym samym wydarzeniem i osobą. Odpowiedź uzasadnij. /0-1/

Misjonarz, nie mając możliwości powrotu do Czech, przybył na dwór Bolesława Chrobrego. W 997 roku rozpoczął swoją wyprawę misyjną do pogańskich Prus, która zakończyła się jego śmiercią. Szczątki świętego sprowadzono do Gniezna i złożono w tamtejszej katedrze.

Rozstrzygnięcie - .....

Uzasadnienie - .....

Zadanie 4. Analizując poniższe ilustracje, podaj nazwy stylów architektonicznych przedstawionych budowli oraz jedną cechę charakterystyczną dla każdego z nich, widoczną na ilustracjach. /0-2/

A

Styl architektoniczny - .....

1 cecha stylu - .....

B

Styl architektoniczny - .....

1 cecha stylu - .....

Zadanie 5. Przyjrzyj się zamieszczonemu poniżej obrazowi, a następnie wykonaj polecenie. /0-1/

<https://pl.wikipedia.org/>

Zamaluj kratkę przy właściwym dokończeniu zdania

Bitwa przedstawiona na obrazie została stoczona podczas wojny, która trwała w latach

- 1327-1332.
- 1409-1411.
- 1454-1466.

Zadanie 6. Zapoznaj się z tekstem źródłowym, a następnie w puste miejsca wpisz właściwe słowa wybrane z ramki. /0-2/

1. Kościół rzymski przez samego Boga został założony.
2. Tylko sam biskup rzymski może być prawnie nazywany biskupem powszechnym.
3. Tylko on sam może biskupów składać z godności lub do nich przywracać. [...].
8. On sam tylko może używać insygniów cesarskich. [...].
12. Jemu wolno władcami rozporządzać [a więc i cesarzy z tronu składać] [...].

Dokument nazywany *Dictatus papae*, sformułowany w 1075 r., doprowadził do konfliktu między papieżem ..... a cesarzem ..... Konflikt ten nazywany jest sporem o ..... Ówczesnym władcą Polski był .....

Ottonem III, Grzegorzem VII, Henrykiem IV, Henrykiem V, Bolesław Chrobry, Bolesław Śmiały,
inwestyturę, suwerenność

Zadanie 7. Przyjrzyj się zamieszczonej poniżej mapie, a następnie wykonaj polecenie. /0-1/

<http://wlpzpolске.pl/index.php?etap=10&i=911>

Zamaluj kratkę przy właściwym dokończeniu zdania.

Mapa przedstawia Polskę za panowania

- Bolesława Chrobrego.
- Władysława Łokietka.
- Kazimierza Wielkiego.

Zadanie 8. Na podstawie obrazu „Unia lubelska” oraz wiedzy własnej określ, czy poniższe zdania są prawdziwe czy fałszywe. Wpisz w odpowiednie miejsce „Prawda” (zdanie prawdziwe) lub „Fałsz” (zdanie fałszywe). /0-2/

<https://pl.wikipedia.org/>

	Zdanie	Prawda/Fałsz
1.	Królem Polski przedstawionym na obrazie (oznaczonym strzałką) jest Zygmunt Stary	
2.	Jednym ze skutków wydarzenia przedstawionego na ilustracji było powstanie Rzeczypospolitej Obojga Narodów.	
3.	W wyniku przedstawionego wydarzenia Polska utraciła Podlasie na rzecz Litwy.	

Zadanie 9. Do podanego wydarzenia dopisz rok oraz imię władcy Polski, za panowania którego miało ono miejsce. /0-3/

LP	Wydarzenie	Rok	Władca Polski
1.	Bitwa pod Płowcami		
2.	Bitwa pod Kłuszynem		
3.	Odsiecz wiedeńska		

Zadanie 10. Uzupełnij informacje dotyczące powiązań rodzinnych władców Polski. /0-2/

- A. Królem Polski i dziadkiem Zygmunta III Wazy był .....
- B. Ojcem Jana Kazimierza Wazy był .....
- C. Królem Polski i bratem Jana Kazimierza Wazy był .....

Zadanie 11. Podaj 1 przyczynę i 1 skutek powstania, które opisano w tekście. /0-2/

*[...] Kiedy mnie Potoccy szukali za Dnieprem, był czas [pertraktować] ze mną; po **żółtowodzkiej i korsuńskiej** porażce był czas; pod **Piławcami i Konstantynowem** był; na ostatek pod **Zamościem** i kiedym od Zamościa szedł 6 niedziel do Kijowa był. [...]. Wybiję z lackiej* niewoli naród ruski wszystek; a com pierwaj o szkodę moją i krzywdę wojował, teraz wojować będę o wiarę prawosławną naszą. Będę miał 200 000 – 300 000 swoich; ordę* wszystką przy tem. Wieczna z nimi [Tatarami] nasza kozacka przyjaźń, której świat nie rozerwie.*

*lacki – polski * orda – tu: wojska tatarskie

Przyczyna - .....

Skutek - .....

Zadanie 12. Zamaluj kratkę przy wydarzeniu, które miało miejsce **najpóźniej**. /0-1/

- konfederacja barska
- elekcja Stanisława Augusta Poniatowskiego
- I rozbiór Polski
- powołanie Komisji Edukacji Narodowej

Zadanie 13. Któremu władcy poświęcona jest piosenka Traperów znad Wisły? /0- 1/

.....
Jeśli chodzi o stolicę - zafundował jej mennicę, a w Łazienkach, całkiem nowe wzniósł obiekty pałacowe, gdzie co czwartek na posilek spraszał literacką siłę. On to sprawił, że otworem z Bogusławskim dyrektorem stanął Teatr Narodowy. Przyszło także mu do głowy, by fajansu stworzyć zakład w Belwederze, dał więc nakład.

<https://www.tekstowo.pl>

Zadanie 14. Zapoznaj się z fragmentem wiersza i ilustracją, a następnie odpowiedz na pytania. /0-2/

Maria Konopnicka
PRZYSIĘGA

[...[Odkrył jasne czoło, klęknął na kolana:
- Ślubuję Ci życie, Ojczyzno kochana!
Ślubuję Ci życie, ślubuję Ci duszę,
Za Bożą pomocą wolność wrócić muszę!

Nie stoję tu w srebrze, nie stoję tu w złocie,
Lecz w pogardzie śmierci, w staropolskiej cnocie!
A mówił te słowa w tak ogromnej ciszy,
Zdało się, że Pan Bóg tę przysięgę słyszy![...]

- a) Z jakim wydarzeniem związany jest fragment wiersza i obraz ? .....
b) W którym roku miało miejsce to wydarzenie? .....

Zadanie 15. Do podanych w tabeli informacji dobierz odpowiednie akty prawne wybrane z ramki. /0-2/

ugoda sandomierska, artykuły henrykowskie, unia brzeska, uniwersał połaniecki

	Akt prawny	Informacje
A		Zawarte w 1570 r. porozumienie pomiędzy wyznaniem reformowanym w Rzeczypospolitej: luteranami, kalwinami oraz braćmi czeskim w celu skutecznej obrony przed kontreformacją.
B		Ogłoszone w 1573 r. określały ustrój Rzeczypospolitej pod panowaniem królów lekcyjnych.
C		Wystawiony w 1794 r. akt przyznający chłopom wolność osobistą.

Zadanie 16. Przyjrzyj się zamieszczonemu poniżej obrazowi, a następnie wykonaj polecenie. /0-1/

Zamaluj kratkę przy właściwym dokończeniu zdania.

Obraz przedstawia

- nadanie konstytucji Księstwu Warszawskiemu.
 nadanie konstytucji Królestwu Polskiemu.
 koronację Napoleona.

Zadanie 17. Zamaluj kratkę przy poprawnie zapisanym ciągu wydarzeń z dziejów walk o niepodległość Polski. /0-1/

- A Powstanie krakowskie, powstanie styczniowe, powstanie listopadowe, Wiosna Ludów
- B Powstanie krakowskie, Wiosna Ludów, powstanie styczniowe, powstanie listopadowe
- C Powstanie listopadowe, powstanie styczniowe, powstanie krakowskie, Wiosna Ludów
- D Powstanie listopadowe, powstanie krakowskie, Wiosna Ludów, powstanie styczniowe

Zadanie 18. Zamaluj kratki przy zdaniach, które opisują represje po powstaniu listopadowym w Królestwie Polskim. /0-2/

- A Rozwiązano polskie wojsko, a żołnierzy wcielono do armii rosyjskiej.
- B Zamknięto uniwersytety w Warszawie i Wilnie.
- C Zlikwidowano Królestwo Polskie i zamieniono w prowincję rosyjską Kraj Nadwiślański.
- D W Warszawie wybudowano Cytadelę.

Zadanie 19. Z którym zaborem związane są poniższe ilustracje? Uzasadnij swój wybór. /0-1/

Zabór - .....

Uzasadnienie -

.....
.....
.....

Zadanie 20. Określ, czy poniższe zdania są prawdziwe czy fałszywe. Wpisz w odpowiednie miejsce „Prawda” (zdanie prawdziwe) lub „Fałsz” (zdanie fałszywe). /0-2/

	Zdanie	Prawda/Fałsz
1.	Śmierć niemieckiego arcyksięcia Franciszka Ferdynanda była bezpośrednią przyczyną wybuchu I wojny światowej.	
2.	W czasie I wojny światowej na terenie Rosji miały miejsce dwie rewolucje- lutowa i październikowa.	
3.	Plan wojny błyskawicznej realizowany podczas I wojny światowej został opracowany przez hrabiego Alfreda von Schlieffena.	

Zadanie 21. Na podstawie tekstu oraz wiedzy własnej podaj imię i nazwisko polskiego prezydenta, za kadencji którego uchwalono poniższą konstytucję. Zamaluj kratkę pod zdjęciem, na którym go przedstawiono. /0-2/

Artykuł 1.

1. *Państwo Polskie jest wspólnym dobrem wszystkich obywateli.*
2. *Wskrzeszone walką i ofiarą najlepszych swoich synów ma być przekazywane w spadku dziejowym z pokolenia w pokolenie.*
3. *Każde pokolenie obowiązane jest wysiłkiem własnym wzmóc siłę i powagę Państwa.*

Artykuł 2.

1. *Na czele Państwa stoi Prezydent Rzeczypospolitej.*
2. *Na Nim spoczywa odpowiedzialność wobec **Boga i historii** za losy Państwa.*
3. *Jego obowiązkiem naczelnym jest troska o dobro Państwa, gotowość obronną i stanowisko wśród narodów świata.*
4. *W Jego osobie skupia się jednolita i niepodzielna władza państwowa.*

Wiek XX w źródłach, oprac. M. Sobańska-Bondaruk, S.B. Lenard, Warszawa 2002, s. 145–146, 172.

Imię i nazwisko Prezydenta RP- .....

<https://pl.wikipedia.org/>

A

B

Zadanie 22. Do przytoczonej w tabeli wypowiedzi dobierz jej autora, wybierając z ramki właściwe imię i nazwisko. /0-1/

Józef Beck, Edward Rydz-Śmigły, Stefan Starzyński

Imię i nazwisko	Wypowiedź
	<i>Chciałem, by Warszawa była wielka. (...) Nie za lat pięćdziesiąt, nie za sto lat, lecz dziś widzę wielką Warszawę. Gdy teraz do Was mówię, widzę ją przez okna w całej wielkości i chwale, otoczoną kłębam dymu, rozczwienioną płomieniami ognia, wspaniałą, niezniszczalną, wielką, walczącą Warszawę. (...) Warszawa broniąca honoru Polski jest u szczytu swej wielkości i sławy.</i>

Zadanie 23. Zapoznaj się z ilustracjami i tekstem, a następnie odpowiedz na pytania. /0-3/

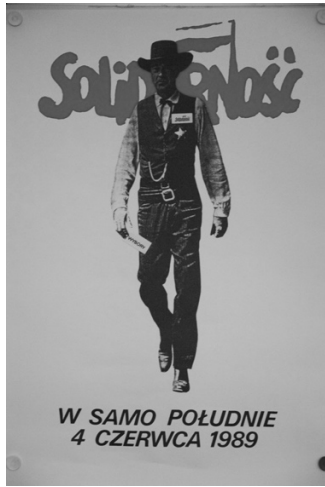
<https://pl.wikipedia.org/>

*Krwawe zajścia w Poznaniu nie powstrzymają jednak ani nie osłabią wysiłków partii i rządu, zmierzających do demokratyzacji naszego życia, do lepszego wykonywania naszych zadań i do rozwoju gospodarki i kultury narodowej w najgłębszej trosce o szybszą poprawę warunków życiowych ludności pracującej. W wysiłkach tych partia i władza ludowa liczy na pełne poparcie całego społeczeństwa, liczy na pełne poparcie robotników i pracującej inteligencji Poznania. Ufamy, że wszyscy ludzie pracy w Poznaniu będą sumiennie wypełniać swoje obowiązki. **Każdy prowokator czy szaleniec, który odważy się podnieść rękę przeciw władzy ludowej, niech będzie pewien, że mu tę rękę władza odrąbie w interesie klasy robotniczej, w interesie chłopstwa pracującego i inteligencji**, w interesie walki o podnoszenie stopy życiowej ludności, w interesie dalszej demokratyzacji naszego życia, w interesie naszej Ojczyzny. Z wdzięcznością natomiast witac będziemy zawsze każdy przejaw zdrowej, patriotycznej krytyki naszych braków, błędów i niedociągnięć.*

- W którym roku zostały ogłoszone powyższe słowa?.....
- Podczas jakich wydarzeń zostały ogłoszone? .....
- Jak nazywała się osoba, która je wypowiedziała? Podaj nazwisko. ....

Zadanie 24. Rozstrzygnij, czy wydarzenie przedstawione w źródle 1. jest skutkiem wydarzenia przedstawionego w źródle 2. Odpowiedź uzasadnij. /0-1/

Źródło 1.

www. dzieje.pl

Źródło 2.

https://przystanekhistoria.pl

Rozstrzygnięcie - .....

Uzasadnienie -

.....
.....

Zadanie 25. Jakiego dokumentu fragment przytoczony jest poniżej? W którym roku został on uchwalony? /0-2/

PREAMBUŁA

W trosce o byt i przyszłość naszej Ojczyzny, odzyskawszy w 1989 roku możliwość suwerennego i demokratycznego stanowienia o Jej losie, my, Naród Polski - wszyscy obywatele Rzeczypospolitej, zarówno wierzący w Boga będącego źródłem prawdy, sprawiedliwości, dobra i piękna, jak i nie podzielający tej wiary, a te uniwersalne wartości wywodzący z innych źródeł, równi w prawach i w powinnościach wobec dobra wspólnego - Polski, wdzięczni naszym przodkom za ich pracę, za walkę o niepodległość okupioną ogromnymi ofiarami, za kulturę zakorzenioną w chrześcijańskim dziedzictwie Narodu i ogólnoludzkich wartościach, nawiązując do najlepszych tradycji Pierwszej i Drugiej Rzeczypospolitej, [...]

Nazwa dokumentu - .....

Rok uchwalenia - .....